

Nr. 8. Juli 2009

Høringssager: Tys-Tys advokater - EU-bekæmpelse af menneskehandel og seksuelt misbrug af mindreårige

Aktindsigt - begrænset eller helt afskåret for forsvarere

70. Forsvarere - God advokatskik - Klientfiskeri - Mange advokater fra samme kontor
71. Tyveri fra plads - Betinget straf - Langvarig sagsbehandling
72. Falsk anmeldelse - Langvarig sagsbehandling - Bøde
73. Varetægtsfængsling - EU-borgere - Proportionalitet - Anden gang er lykkens gang
74. Udvisning - Indfødsret, fratagelse - Terrorsag - Frifindelse
75. Nævningetærskel - Narkotika - Anbringelsesdom - Kære under hovedforhandling

LANDSFORENINGEN AF FORSVARSADVOKATER

Amagertorv 11, 3.
1160 København K, Telefon 3315 0102
Telefax 3314 1933

Høringsager: Tys-tys advokater - EU-bekæmpelse af menneskehandel og seksuelt misbrug af mindreårige

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Civilkontoret

Amagertorv 11
22. juni 2009

Vedr.: Sagsnr. 2009-449-0245. Høring over Justitsministeriets udkast til bekendtgørelse om særlige advokater, der kan beskikkes i visse sager om administrativ udvisning af udlændinge.

Ministeriet har med mail af 15. ds. udsendt ovennævnte høring og anmodet om en udtalelse, der skal foreligge senest den 22. juni d.å. (Datoen den 22. januar 2009 må være en fejlskrift).

Materialet har været forelagt Landsforeningens bestyrelse, der på ny finder anledning til at påtale en uacceptabel kort høringsfrist.

Bestyrelsen bemærker, at den ikke kan forholde sig til § 1, stk. 2, idet den ikke er bekendt med Statsministeriets sikkerhedscirkulære, der ikke er medsendt, trods den korte høringsfrist.

Bestyrelsen har betænkeligheder ved § 1, stk. 3, hvor advokaterne kun antages for 2 år ad gangen. Den valgte periode er kortere end ved andre hverv, hvor advokater kan beskikkes, og man kunne få den tanke, at den særlig korte periode kan benyttes til at stryge de advokater af listen, der laver for meget bøvl.

Det fremgår ikke af bekendtgørelsen, om der kan ske genbeskikkelse.

Bestyrelsen rejste i sit høringssvar af 17. april 2009 vedr. lovforslaget en række spørgsmål, herunder problemet, hvis A-advokaten ikke kan udleveres kopi af det materiale, som indgår i sagen for retten, men henvises til at gennemse materialet i retten eller hos politiet. Bekendtgørelsen giver ingen fortolkningsbidrag herom.

Bestyrelsen rejste også spørgsmålet, om det ikke ville være mere betryggende, hvis der skete dobbeltbeskikkelse af A-advokater, så de havde mulighed for at drøfte deres opgaver med en anden advokat fra den samme gruppe. Det er uklart, om udkastets § 2

giver en sådan mulighed, eller om bestemmelsen kun drejer sig om medarbejdere på advokatens eget kontor.

Endelig tager udkastet ikke stilling til, om advokaternes navne skal hemmeligholdes i forhold til offentligheden.

Udkastet synes således udarbejdet i hast, selv om der har været tid til at overveje problemerne.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Det Internationale Kontor

Amagertorv 11
30. juni 2009

Vedr.: Sagsnr. 2009-305-0780. Høring over forslag til Rådets rammeafgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af menneskehandel og beskyttelse af ofre herfor og om ophævelse af rammeafgørelse 2002/629/RIA.

Justitsministeriet har med skrivelse af 26. maj 2009 anmodet om Landsforeningen af Forsvarsadvokaters bemærkninger til ovennævnte forslag.

Forslaget har været drøftet i Landsforeningens bestyrelse, der herefter kan udtale:

Forslagets formål er at sikre en yderligere tilnærmelse af medlemsstaternes lovgivning i forhold til den gældende rammeafgørelse om bekæmpelse af menneskehandel (2002/629/RIA).

Bestyrelsen finder anledning til at bemærke, at en gennemførelse af ovennævnte forslag vil medføre en skærpet straf i forhold til nuværende dansk lovgivning. Bestyrelsen finder ikke, at der er behov for en skærpelse af den i forvejen høje strafferamme for menneskehandel.

Endvidere fremgår det af forslaget, at det er en skærpende omstændighed, såfremt forbrydelsen er begået inden for en kriminel organisation. Bestyrelsen skal bemærke, at terminologien "kriminel organisation" ikke kendes i dansk straffelov, men at det af

straffelovens § 81, nr. 3 fremgår, at det kan være en skærpende omstændighed, såfremt ”gerningen er særligt planlagt eller led i omfattende kriminalitet”.

Af forslaget fremgår det, at man ønsker at straffe personer, som begår menneskehandel, uanset om forholdet er strafbart på gerningsstedet, såfremt gerningsmand eller offer er statsborger i en medlemsstat. Bestyrelsen har tidligere advaret mod at fravige kravet om dobbelt strafbarhed og skal henlede opmærksomheden på de praktiske problemer, som vil fremkomme i forbindelse med efterforskningen i de pågældende sager.

Bestyrelsen finder ikke, at kravet om dobbelt strafbarhed bør fraviges i nærværende tilfælde.

Bestyrelsen har afgørende betænkeligheder ved, at man med forslaget mere bredt vil give ofre mulighed for anonymitet, hvilket bestyrelsen ikke finder hensigtsmæssigt, idet dette vil besværliggøre gerningsmandens stillingtagen til en eventuel sigtelse. De gældende regler om vidnebeskyttelse i retsplejeloven må være fuldt tilstrækkelige.

Af forslagets artikel 9 fremgår det, hvorledes man forestiller sig, at børn omfattet af forslaget skal afhøres. Bestyrelsen skal bemærke, at forslaget giver en beskyttelse ud over retsplejelovens regler herom, og kan ikke anbefale det foreslåede. Reglerne i retsplejeloven er en omhyggelig afvejning af hensynet til eventuelle ofre sammenholdt med sigtede/tiltaltes retssikkerhed.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

Justitsministeriet
Civil- og Politiafdelingen
Det Internationale Kontor

Amagertorv 11
30. juni 2009

Vedr.: Sagsnr. 2009-305-0779. Høring over forslag til Rådets rammeafgørelse om bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn, seksuel udnyttelse af børn og børnepornografi og om ophævelse af rammeafgørelse 2004/68/RIA.

Justitsministeriet har med skrivelse af 26. maj 2009 anmodet om Landsforeningen af Forsvarsadvokaters bemærkninger til ovennævnte forslag.

Lovforslaget har været drøftet i Landsforeningens bestyrelse, der herefter kan udtale:

Landsforeningen finder anledning til at bemærke, at det pågældende forslag vil medføre en skærpelse af strafferammen for sædelighedsforbrydelser omfattet af nærværende forslag. Lovgiver har ved seneste ændringer af sædelighedsbestemmelserne bestemt, at såvel grov voldtægt som samleje med mindreårige under 12 år skal kunne straffes med op til 12 års fængsel. Forslaget vil imidlertid nok udvide området for, hvornår man kommer op i den skærpede strafferamme. Bestyrelsen finder ikke anledning til yderligere strafskærper inden for sædelighedsforbrydelserne.

Af lovforslaget fremgår det, at man ønsker at straffe personer, som begår seksuelt misbrug af børn, uanset om forholdet er strafbart på gerningsstedet, såfremt gerningsmand eller offer er statsborger i en medlemsstat. Bestyrelsen har tidligere advaret mod at fravige kravet om dobbelt strafbarhed og skal henlede opmærksomheden på de praktiske problemer, som vil fremkomme i forbindelse med efterforskningen i de pågældende sager. Det gør det ikke nemmere, at man i forslaget ud over at definere, at et barn er en person under 18 år, noget uklart opererer med nationalt fastsatte seksuelle lavalldre.

Bestyrelsen henviser i øvrigt til sit hørings svar af 24. februar 2006 i forbindelse med Jurisdiktionsudvalgets delbetænkning 1470/2006 om dansk straffemyndighed i forhold til seksuel udnyttelse af børn i udlandet.

Af forslaget fremgår det, at myndighederne bl.a. skal tillade, at myndighederne kan anvende falsk identitet under efterforskning af sager, hvor det strafbare forhold er begået ved hjælp af informationssystemer. Det er uklart, hvordan man vil sikre sig, at det efterfølgende kan kontrolleres, hvilken falsk identitet, der er benyttet. Der er heller ikke taget stilling til, hvem der skal godkende brugen af dette efterforsknings skridt.

Bestyrelsen skal henlede opmærksomheden på retsplejelovens § 754 a-e, som regulerer den udøvende myndigheds kompetence til at anvende agent provocateurs. Bestyrelsen finder det betænkeligt, at der gives tilladelse til anvendelse af falsk identitet, og finder, at man risikerer, at efterforsknings skridt vil opfordre til kriminalitet. Endvidere er der risiko for, at en eventuel gerningsperson ikke gives mulighed for frivillig tilbagetræden. Det bemærkes dog, at det af forslaget fremgår, at forsøg på at begå nogle af de forberedende handlinger eksempelvis forsøg på "grooming" er undtaget fra kriminalisering.

Af forslaget fremgår det, at barnet ved forhør skal have mulighed for at være ledsaget af sin advokat. Det er en selvfølge, hvis afhøring foregår under en afhøring i retten, men ikke under en videoafhøring. Landsforeningen finder, at barnets advokat ved videoforhør bør opholde sig i monitorrummet sammen med sigtedes forsvarsadvokat samt anklagemyndigheden, således at barnets advokat ikke har mulighed for at påvirke forhøret ud over den mulighed, som forsvarer og anklagemyndigheden har.

Det anføres i forslaget, at medlemsstaterne skal anerkende og håndhæve andre landes foranstaltninger (gensidig anerkendelse). Landsforeningen henleder opmærksomheden på, at dansk ret ikke indeholder en generel adgang til at anerkende og fuldbyrde afgørelser om pålæg og rettighedsfrakendelse, der vedtages i de øvrige EU-lande. Bestyrelsen har afgørende betænkeligheder ved, at en sådan adgang indføres uden nærmere undersøgelse af, i hvilket omfang andre medlemslandes lovgivning indeholder bestemmelser inden for sædelighedsområdet, der går videre end straffelovens § 79 og § 236.

På bestyrelsens vegne
Elsebeth Rasmussen

En overflødig lov om dommeres fremtoning

Pr. 1/7 2009 er retsplejelovsændringerne om dommeres fremtræden trådt i kraft, dommere må fremover hverken bære turbaner, kalotter, slør, tørklæder eller Dagmarkors.

Hvad værre er her i sommervarmen er RPL § 56 a, hvorefter en dommer bærer kappe under hovedforhandlinger og retsmøder med tilståelsessager. Denne del af loven træder dog først i kraft efter Justitsministeriets nærmere bestemmelse, det vil sige, når man har fået fremstillet tilstrækkelig mange "varmekasser" af dommerkapper til byretsdommere og deres fuldmægtige.

Aktindsigt - begrænset eller helt afskåret for forsvarere

Thorkild Høyer skriver:

"Retssikkerhedsfonden vil prøve at tage et initiativ vedr. lovgivningen om forsvarerens begrænsede aktindsigt/manglende adgang til alle sagens akter.

I den anledning vil jeg sætte pris på, om du i næste nr. af Medd. vil efterlyse erfaringer fra kolleger, der har været udsat herfor."

Redaktøren har bidraget med de sager, hun kender til, og viderebringer henstillingen til kollegerne. Svar direkte til Thorkild Høyer, Nansensgade 45 A, 1366 København K eller hoyer@advocate.dk

Landsforeningens Meddelelse 70/2009

Forsvarere - God advokatskik - Klientfiskeri - Mange advokater fra samme kontor

Retsplejelovens § 126

En advokat K klagede over advokat S, der havde anmodet om ombeskikkelse for varetægtsarrestanten V samtidig med, at S med anførslen "forsvarerbrev" skrev til V, at S havde fået beskeden om ønsket om forsvarerskiftet. Brevet blev stoppet som led i besøgs- og brevkontrollen.

Nævnet lagde til grund, at S vidste, at der var beskikket en forsvarer for V på tidspunktet for afsendelse af brevet. Det var uberettiget og i strid med god advokatskik, at S benævnte sit brev "forsvarerbrev".

Det var iflg. nævnets praksis uberettiget, at en advokat kontakter en person, der er fængslet, og som allerede har en advokat, med tilbud om at overtage sagen.

S burde have sikret sig, at det var et udtrykkeligt ønske fra V, forinden han rettede henvendelse til denne i brevet.

Nævnet idømte en bøde på 10.000 kr.

Advokatnævnet 6/11 2008

Advokat K var den 3/1 2008 blevet beskikket som forsvarer for varetægtsarrestanten V. Den 8/1 2008 blev advokat X beskikket efter begæring fra V, men af retsbogen af 9/1 2008 fremgik, at politiassessoren telefonisk havde oplyst, at V alligevel ønskede K beskikket som forsvarer, hvorfor retten tilbagekaldte beskikkelsen af advokat X og på ny beskikkede K som forsvarer.

Den 10/1 2008 skrev indklagede, advokat S, til retten, at han samme dag havde fået meddelelse om, at V ønskede ham som forsvarer, og anmodede om ombeskikkelse. Kopi af brevet blev sendt til advokat X og politiet med anmodning om oversendelse af sagens akter.

Derudover skrev S til V med anførslen "forsvarerbrev", at han havde fået beskeden om ønsket om forsvarerskifte m.v.

Brevet blev stoppet som led i besøgs- og brevkontrollen. Arresten påførte konvolutten en gul lap med påskriften "Fangen har ikke dette advokatfirma. De forsøgte i går at tale med fangen på tlf., hvilket ikke blev givet lov til - censur."

Politiet modtog efterfølgende det stoppede brev. Advokat K blev kontaktet og forespurgt, om han kendte noget til ønsket om forsvarerskifte, hvilket K afkræftede og oplyste, at han den 11/1 2008 havde haft møde med V, der på intet tidspunkt havde givet udtryk for, at han ønskede at skifte forsvarer.

Resten er citat fra kendelsen:

"Det fremgik endvidere af rapporten, at Retten i Randers ved politiets henvendelse oplyste at have modtaget en henvendelse angiveligt fra V, hvorefter fremgik, at denne ønskede at skifte forsvarer til S.

Af politirapport af 16. januar 2008 fremgår, at arrestanten i anden anledning blev kontaktet af politiet og oplyste, at han ønskede K som forsvarer og på intet tidspunkt havde udtrykt ønske om at skifte advokat, heller ikke til S, hvorfor han ikke kendte noget til henvendelsen om dette til Retten i Randers.

Ifølge notat af 24. januar 2008 fra Østjyllands Politi forklarede S på forespørgsel, at baggrunden for, at han havde sendt brevet til V, var, at han var blevet kontaktet af sit advokatkontors afdeling i Århus, som havde meddelt, at han skulle være forsvarer for V. Derefter havde han sendt brevet.

Den 11. juli 2008 har S's advokatkollega udarbejdet et notat om forløbet. Det fremgår bl.a. heraf, at V i et brev modtaget i Retten i Århus den 28. december 2007 ønskede at skifte forsvarer til advokat Y fra S's kontor, og at V i brev af 24. december 2007 oplyste retten, at han ønskede at skifte forsvarer til enten advokat Z eller advokat X, og hvis ikke dette var muligt, ville han tale med K. Det fremgår endvidere af notatet, at arrestanten havde opgivet at skifte forsvarer, da han var blevet kontaktet af politiet, som havde bebrejdet ham dette, og af K, der havde forsøgt at overtale ham til at undlade at skifte advokat.

Den 3. april 2008 tilbagekaldte retten på begæring fra V beskikkelsen af K og beskikkede den kollega fra S's kontor, der har udarbejdet notatet.

Parternes påstande og anbringender:**Klager:**

Klager har påstået, at indklagede har tilsidesat god advokatskik

ved i brev af 10. januar 2008 at have rettet henvendelse til en varetægtsarrestant, som var repræsenteret af en anden advokat, samt

ved i brevet at have anført "forsvarerbrev".

Klager har til støtte herfor gjort gældende,

at hverken indklagede eller hans advokatkollega er i stand til at fremlægge eller sandsynliggøre, at der foreligger nogen henvendelse fra arrestanten til indklagede om forsvarerskifte pr. 9. eller 10. januar 2008,

at det tværtimod fremgår, at der er en begæring af 24. december 2007 fra arrestanten om, at han ønskede advokat Z, advokat X eller klager som forsvarer,

at henvendelsen kun kunne opfattes som et forsøg på fra indklagedes side til også at blive forsvarer for den 4. sigtede i sagen, idet advokatkontoret repræsenterede de 3 øvrige sigtede.

Klager bemærker, at han undtagelsesvis kontaktede sin klient, da han fik besked fra indklagedes kollega om, at der var fremsat anmodning om, at denne skulle beskikkes som forsvarer med netop det begivenhedsforløb, der havde udspillet sig i dagene omkring den 14. og 15. januar 2008, da der klart havde været forsøgt at ske overtagelse af en klient uden henvendelse fra den pågældende.

Indklagede:

Indklagede har principalt påstået klagen afvist som åbenbart grundløs og subsidiært påstået frifindelse. Til støtte herfor har han gjort gældende,

at han ikke uanmodet rettede henvendelse til en af klagers klienter,

at ham bekendt var advokat X beskikket som forsvarer for arrestanten den 10. januar 2008,

at arrestanten begyndte sine bestræbelser på at få en forsvarer fra indklagedes advokatfirma i brev modtaget den 3. januar 2008 af Retten i Randers med anmodning om at få beskikket advokat Y,

at arrestanten herefter forsøgte at få beskikket advokat Z fra advokatkontoret eller alternativt advokat X fra et andet kontor,

at indklagede den 10. januar 2008 fra sin Århus-afdeling modtog besked om, at arrestanten ønskede ham som forsvarer, og at en af hans andre klienter få dage før havde meddelt ham, at klienten havde anbefalet arrestanten indklagede,

at indklagede samme dag fik besked om, at arrestanten også havde kontaktet Retten i Randers for at få ham beskikket, og

at det er sædvanlig praksis på kontoret at søge dette bekræftet hos retten, og da oplysningen om, at advokat X var beskikket, kun kan være kommet fra retten, da han var blevet beskikket den 8. januar 2008, må oplysningen om, at klienten ønskede indklagede som forsvarer være bekræftet af retten,

at han ikke havde grund til at tvivle på de oplysninger, han havde fået om arrestantens ønske om forsvarerskifte,

at der i brevet til arrestanten ikke var tale om et tilbud om at overtage sagen, men en accept heraf, hvorfor han skrev til både politiet og advokat X,

at indklagedes sekretær blev ringet op af Retten i Randers den 16. januar 2008, der meddelte, at anklageren havde talt med arrestanten, der nu havde besluttet, at han ville beholder klager som forsvarer.

Advokatnævnets behandling:

Sagen har været behandlet på et møde i Advokatnævnet med deltagelse af 7 medlemmer.

Nævnets afgørelse og begrundelse:

Det er nævnets opfattelse, at indklagede vidste, at der var beskikket en forsvarer for arrestanten på tidspunktet for afsendelse af brevet den 10. januar 2008. Det var derfor uberettiget og i strid med god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1, at indklagede benævnte sit brev som "forsvarerbrev".

Det er ifølge nævnets praksis uberettiget, at en advokat kontakter en person, der er fængslet, og som allerede har en advokat med tilbud om at overtage sagen.

Uanset om indklagede fra advokatkontorets afdeling i Århus var blevet kontaktet med oplysningen om, at arrestanten nu ønskede ham som forsvarer, finder nævnet, at indklagede burde have sikret sig, at dette også var et udtrykkeligt ønske fra arrestanten, forinden han forsøgte at rette henvendelse til denne i brevet af 10. januar 2008. På den baggrund finder nævnet, at henvendelsen i sig selv indebærer en tilsidesættelse af god advokatskik, jf. retsplejelovens § 126, stk. 1.

Det ændrer ikke ved afgørelsen, at brevet rent faktisk blev stoppet i brevkontrollen.

Som følge af det anførte pålægger nævnet i medfør af retsplejelovens § 147 c, stk. 1, indklagede en bøde til statskassen på 10.000 kr.

Indklagede kan indbringe nævnets afgørelse for retten inden 4 uger efter modtagelse af kendelsen, jf. retsplejelovens § 147 d."

- oo0oo -

Redaktøren henviser til tidligere afgørelser i Lf.Medd. 125/2007 og oversigtsartiklen i Lf.Medd. 18/2006, pkt. 3.2.7 og 3.2.11.

Sagsforløbet i den nu refererede kendelse synes rimeligt kompliceret, hvorfor nævnskendelsen er citeret mere udførligt end sædvanligt. Redaktøren har - uden at tage stilling - lagt mærke til et af anbringender fra klageren om, at henvendelsen kun kunne opfattes og forstås som et forsøg fra indklagedes side til også at blive forsvarer for den 4. sigtede i sagen, idet advokatkontoret repræsenterede de 3 øvrige sigtede.

Landsforeningens Meddelelse 71/2009

Tyveri fra plads - Betinget straf - Langvarig sagsbehandling

Straffelovens § 56, § 82 og § 276

K var tiltalt for pladstyveri i 2006 til en samlet værdi af 41.000 kr. I byretten blev hun frifundet i december 2008. Landsretten domfældte med dissens for 32.000 kr. og udmålte straffen til fængsel i 3 måneder, der blev gjort betinget under hensyn til, at hun var ustraffet, den lange tid, der var forløbet siden kriminaliteten, og hendes personlige forhold.

ØL 8. afd. a.s. S-46-09, 13/3 2009

K på 26 år var tiltalt for tyveri efter straffelovens § 276 ved i perioden fra marts til november 2006 fra firma F, hvor hun var ansat som sælger, at have stjålet designer-møbler samt en herrecykel til en samlet værdi af 41.675 kr. Anklageskriftet var modtaget den 15/7 2008, og byretten behandlede sagen den 19/12 2008.

Der var påstand om fængselsstraf. K, der var ustraffet, påstod frifindelse. K var egnet til samfundstjeneste, men det kom ikke på tale, da byretten i en skrive-kort dom på 1½ side frifandt hende med følgende begrundelse:

"Efter bevisførelsen finder retten det ikke bevist, at tiltalte har realiseret gerningsindholdet i straffelovens § 276.

Som anklageskriftet er udformet finder retten ikke i medfør af retsplejelovens § 883, stk. 4, at kunne henføre det påtalte forhold under anden straffebestemmelse i straffelovens kapitel 28.

Tiltalte frifindes derfor."

Der blev senere lavet en retsbog, hvoraf det bl.a. fremgik, at det efter K's opfattelse var tilladt at købe privat, hvis man udfærdigede en faktura og indbetalte beløbet kontant til firmaet. Nogle bekendte havde indbetalt beløbene på K's konto, og hun havde herefter betalt pengene videre til firmaet.

Forklaringen vedr. en herrecykel til en pris af 5.625 kr. og salg af 6 stole til en samlet pris af 3.500 kr. udelades, da også landsretten énstemmigt frifandt herfor.

Anklagemyndigheden ankede med påstand om domfældelse efter anklageskriftet. K påstod stadfæstelse.

K gentog bl.a. sin opfattelse, hvorefter firmaet tillod, at hun kunne købe møbler til venner. Hun havde ikke fået kvittering for de varer, som hun havde købt for vennerne og betalt kontant til firmaet.

Om sine personlige forhold oplyste hun, at hun skulle starte på en anden uddannelse. Hun gik stadig til undersøgelse på hospital.

Firmaets daværende indehaver I forklarede bl.a., at sælgerne ikke havde lov til at købe til bekendte, men kunne i særlige situationer få lov af vidnet til at købe til nære

familiemedlemmer. Han var sikker på, at K ikke havde betalt kontanter på de 4 fakturaer til ham eller andre i firmaet.

En medarbejder M forklarede bl.a., at hun opdagede de 4 fakturaer i forbindelse med gennemgang af gamle ubetalte fakturaer. Som ansat i firmaet kunne man købe privat. Indtil sommeren 2006 skulle private køb i firmaet afregnes kontant med indehaveren og godkendes af ham. Man kunne i nogle tilfælde købe til venner til indkøbspris, men det skulle man tale med indehaveren om.

Landsretten var enig med byretten om at frifinde vedr. den ovennævnte herrecykel og de 6 stole, men fortsatte:

"Fire voterende udtaler herefter:

For så vidt angår møblerne omhandlet i faktura af 30. marts 2006 på 9.575 kr. og faktura af 25. april 2006 på 22.875 kr., i alt 32.450 kr. finder vi det på baggrund af I's forklaring sammenholdt med de øvrige foreliggende oplysninger, herunder forklaringen fra M, for ubetænkeligt at tilsidesætte tiltaltes forklaring om, at hun videregav betalingerne for møblerne til I, og vi finder det godtgjort, at tiltalte sørgede for, at møblerne kom i hendes bekendtes besiddelse. Ved den anvendte fremgangsmåde ved salgene og tilegnelsen af betalingerne for møblerne finder vi, at tiltalte har gjort sig skyldig i tyveri efter straffelovens § 276.

To voterende udtaler:

Vi finder ikke, at det ved den stedfundne bevisførelse er tilstrækkeligt godtgjort, at tiltalte tilegnede sig betalingerne for møblerne til i alt 32.450 kr., og vi stemmer derfor for at frifinde tiltalte for tyveri også for så vidt angår disse møbler.

Efter stemmeflertallet findes tiltalte herefter skyldig i tyveri af møbler fra (.. firmaet ..) til en værdi af i alt 32.450 kr.

Straffen fastsættes efter straffelovens § 285, stk. 1, jf. § 276, til fængsel i 3 måneder.

Under hensyn til at tiltalte er ustraffet, den lange tid der er forløbet siden kriminaliteten blev begået, og oplysningerne om tiltaltes personlige forhold, findes straffen at kunne gøres betinget som nedenfor bestemt.

Det fremsatte erstatningskrav henvises efter de juridiske dommers bestemmelse til eventuelt civilt søgsmål."

Betingelserne omfattede en prøvetid på 2 år.

Landsforeningens Meddelelse 72/2009

Falsk anmeldelse - Langvarig sagsbehandling - Bøde

Straffelovens § 82 og § 164

T dømt for i 2006 at have opgivet en andens navn, da han blev stoppet for at have talt i mobiltelefon under kørslen. Retsmødebegæring først udarbejdet efter 2 år, og retten lagde ved udmåling af tillægsbøde i forhold til en afgørelse fra 2007 vægt på, at forholdene blev begået for nu knapt 3 år siden.

Københavns Byret SS 4-18421/2008, 17/4 2009

T på 26 år var under en tilståelsessag med retsmødebegæring dateret den 3/9 2008 tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 164, stk. 3, ved i juli 2006 som sigtet for færdselslovsovertrædelse med forsæt til, at en uskyldig blev sigtet for et strafbart forhold, urigtigt at have oplyst at være A (som efter navnet kunne være T's storebror, ER).

I forhold 2 overtrædelse af færdselslovens § 117 a, stk. 1, ved på samme tidspunkt at have ført varebil, selv om han var frakendt førerretten.

I forhold 3 overtrædelse af færdselslovens § 55 a, ved samme dag at have benyttet håndholdt mobiltelefon under kørslen.

Anklagemyndigheden nedlagde påstand om tillægsbøde.

T var i 2004 straffet for spritkørsel med fængsel i 10 dage betinget og en tillægsbøde på 3.000 kr. samt 3 års frakendelse fra december 2003.

I 2007 blev straffen fra sagen i 2004 ændret til fængsel i 8 dage, tillægsbøden på 3.000 kr. blev fastholdt.

Retten fandt T skyldig efter erkendelsen. Straffen blev fastsat til en bøde på 5.000 kr. med forvandlingsstraf af fængsel i 10 dage.

Retten bemærkede:

"Retten har ved strafudmålingen lagt vægt på, at forholdene blev begået for knap tre år siden."

Landsforeningens Meddelelse 73/2009

Varetægtsfængsling - EU-borgere - Proportionalitet - Anden gang er lykkens gang

Retsplejelovens § 762

3 polakker var fremstillet i grundlovsforhør den 14/3 2009 sigtet for et lommetyveri. De blev fængslet i 23 dage til den 6/4 2009, hvor fristen blev forlænget til den 20/4 2009. For B og C's vedkommende efter § 762, stk. 1, nr. 1 og 3, og for A's vedkommende tillige nr. 2.

Anklageskrift var udfærdiget den 6/4 2009, og byretten tilkendegav i første omgang, at domsforhandling først kunne finde sted den 18/5 2009 på grund af byrettens forhold.

Ved fristforlængelsen den 20/4 2009 protesterede forsvarerne mod fortsat varetægtsfængsling og henviste til, at fortsat varetægtsfængsling ville stå i misforhold til den forventede straf. Byretten løslod B og C, men gav anklagemyndighedens kæremål opsættende virkning for B og C. A blev fængslet frem til domsforhandlingen, og han kærede ikke. Han var tidligere straffet flere gange for ligeartet kriminalitet.

Landsrettens 23. afd. var enig i, at RPL § 762, stk. 3, forhindrede en varetægtsfængsling frem til den 18/5 2009, men fandt ikke bestemmelsen til hinder for en fængsling frem til den 27/4 2009, således at anklagemyndigheden under iagttagelse af 2. instansprincippet kunne fremføre påstanden om fængsling efter udlændingelovens § 35, der først var fremført i kæreskriftet.

Sagen kom således tilbage til byretten igen den 27/4 2009. I mellemtiden var det lykkedes for byretten at finde plads til et tidligere retsmøde den 5/5 2009 og med lidt armvridning at få de 3 forsvarere til at møde.

Forsvarerne for B og C protesterede fortsat mod varetægtsfængsling. De havde tidligere ved retsmødet den 20/4 2009 og i processkrifter gjort udførligt rede for både strafudmålingspraksis og praksis vedr. udvisning af EU-borgere for et enkeltstående lommetyveri. En varetægtsfængsling frem til den nye hovedforhandling ville betyde en frihedsberøvelse i 52 dage.

Byretten løslod på ny B og C, men gav denne gang ikke opsættende virkning. Denne gang stadfæstede en anden afdeling i landsretten dels løsladelsen, dels at der ikke var givet opsættende virkning.

Nedenfor er gengivet uddrag af byrettens og landsrettens kendelser.

1) Københavns Byret SS 2-8328/2009, 20/4 2009

B var fremstillet.

"Anklageren gjorde rede for sagen og begærede fængslingsfristen forlænget med 14 dage på det hidtidige grundlag, idet han samtidig anmodede om, at sagen omberammes til hovedforhandling på et tidligere tidspunkt end den 18. maj 2009, subsidiært at sagen forlænges til den ønskede nye berammelsesdato, mere subsidiært at fængslingen forlænges til den 18. maj 2009, hvor sagen er berammet til hovedforhandling."

...

"Forsvareren begærede arrestanten løsladt og henviste til, at arrestanten er EU-borger. Han er ikke tidligere straffet i Danmark. Det påsigtede forhold vil højst medføre en straf på 30-40 dages fængsel, hvis han dømmes. Der er derfor ikke grundlag for fortsat fængsling, da det vil være i strid med proportionalitetshensyn, jf. retsplejelovens § 762, stk. 3. Forsvareren henviste endvidere til, at der ikke nødvendigvis vil ske udvisning i sagen, selv om arrestanten dømmes.

Der afsagdes sålydende

K E N D E L S E:

Grundlaget for rettens kendelse af 14. marts 2009 findes fortsat at foreligge, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1 og 3.

Under hensyn til at hovedforhandling først kan finde sted den 18. maj 2009, og da der ikke er mulighed for at omberamme sagen til et tidligere tidspunkt, finder retten, at fortsat fængsling vil være i strid med proportionalitetshensyn, jf. retsplejelovens § 762, stk. 3, hvorfor

b e s t e m m e s:

Arrestanten B løslades."

Kendelsen for C var tilsvarende.

Anklagemyndigheden begærede og fik tillagt opsættende virkning af kære.

I anklagemyndighedens kæreskrift nedlagdes påstand om fortsat fængsling principalt efter retsplejeloven med henblik på omberømmelse til et tidligere tidspunkt, subsidiært efter udlændingelovens § 35, stk. 1, idet der var nedlagt påstand om udvisning af de pgl.

Anklagemyndigheden fandt anledning til at kritisere de lange berømmelsestider i byretten.

"Det er særligt et problem i sager med udlændinge, da disse ofte sidder varetægtsfængslet på netop retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1, og ikke kan forventes idømt mere end 40 dages fængsel, og det er ofte ikke muligt at få berømmet en domsmandssag til foretagelse inden 40 dage."

For så vidt angik § 35, fandt anklagemyndigheden, at der var tale om et meget professionelt tyveri mod en ældre mand, der lige havde hævet penge i en vekselbutik.

Endelig oplystes det, at også C var tidligere straffet tilbage i 2005 med 40 dages fængsel for berigelseskriminalitet.

Forsvareren for B fremhævede bl.a., at strafpositionerne for den pgl. kriminalitet lå på 20, 30 og 40 dages fængsel, og at EU-udlændinge normalt ikke blev udvist for et enkeltstående forhold uden forudgående kriminalitet.

2) ØL 23. afd. kære S-1108-09, 22/4 2009

"Anklagemyndigheden har i sit kæreskrift som noget nyt subsidiært nedlagt påstand om fortsat varetægtsfængsling efter udlændingelovens § 35, stk. 1, nr. 1.

Landsretten har under hensyn til toinstansprincippet ikke taget stilling til anklagemyndighedens nye påstand.

Det tiltrædes, at fængslingsbetingelserne efter retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1 og 3, forsat er opfyldt, og at fængsling frem til den 18. maj 2009 vil stride mod lovens § 762, stk. 3.

Henset til tyveriets professionelle karakter findes fortsat fængsling i et kortere tidsrum ikke at stride mod retsplejelovens § 762, stk. 3, og fængslingerne forlænges derfor til den 27. april 2009.

Det bemærkes herved, at anklagemyndigheden inden for den fastsatte frist har mulighed for at begære B og C fængslet af byretten i medfør af udlændingelovens § 35, stk. 1, nr. 1.

T h i b e s t e m m e s:

B og C skal fortsat være varetægtsfængslet med frist til den 27. april 2009."

3) Københavns Byret SS 2-8328/2009, 27/4 2009

B og C var fremstillet på ny, og anklagemyndigheden begærede dem fængslet på det hidtidige grundlag frem til, at der blev afsagt dom i sagen, jfr. § 767, stk. 2. Anklageren begærede subsidiært fængsling i medfør af udlændingelovens § 35, stk. 1, nr. 1.

Forsvareren begærede løsladelse.

Retten bemærkede, at sagen var berammet til hovedforhandling den 5/5 2009.

Der afsagdes sålydende

K E N D E L S E

"Grundlaget for rettens kendelse af 14. marts 2009 findes fortsat at foreligge, jf. retsplejelovens § 762, stk. 1, nr. 1 og 3.

Sagen er berammet til hovedforhandling den 5. maj 2009. Arrestanten vil således have siddet varetægtsfængslet i 52 dage, såfremt der sker varetægtsfængsling frem til dom. Retten finder, at fortsat varetægtsfængsling på denne baggrund vil være i strid med proportionalitetshensyn, jf. retsplejelovens § 762, stk. 3.

Henset til at arrestanten er EU-statsborger, findes der endvidere ikke tilstrækkeligt grundlag for varetægtsfængsling i medfør af udlændingelovens § 35, stk. 1, nr. 1.

Thi bestemmes

Arrestanten B løslades."

Anklageren kærede kendelsen og begærede kæremålet tillagt opsættende virkning. Forsvareren protesterede mod, at kæremålet blev tillagt opsættende virkning.

Dommeren bemærkede, at kæremålet ikke blev tillagt opsættende virkning. Anklagemyndigheden ville indgive kæreskrift.

Tilsvarende for så vidt angik C.

4) ØL 17. afd. kære nr. S-1176-09, 4/5 2009

Denne gang fremførte anklagemyndigheden:

"For så vidt angår udlændingelovens § 35, stk. 1, nr. 1, anføres, at det er anklagemyndighedens opfattelse, at landsretten implicit har taget stilling til spørgsmålet om udvisning, idet det i kendelsen er anført, at tyveriet har en professionel karakter, og da det ikke kan antages, at landsretten har haft nogen forventning om, at sagen blev afgjort inden 27. april 2009, må baggrunden for kendelsen om den fortsatte fængsling have baggrund i den af anklagemyndigheden fremsatte subsidiære påstand.

Anklagemyndigheden skal fastholde sin begæring på trods af, at kæremålet ikke blev tillagt opsættende virkning. Det er af afgørende betydning, at landsretten tager stilling til spørgsmålet om mulighederne for fortsat fængsling i en sag som nærværende, idet Københavns Byret på nuværende tidspunkt har meget lange berammelsestider - også i arrestantsager, hvorfor nærværende sag må antages at kunne komme til at skabe præcedens i fremtidige sager."

Det var landsrettens 23. afdelings udtalelse om tyveriets professionelle karakter, der fik forsvareren for B til at begære sagen henvist til en anden afdeling i landsretten.

Forsvareren bemærkede bl.a. yderligere:

"Alle tyverier, begået af østeuropæere, anses af anklagemyndigheden som professionelle."

Landsretten, der ikke i kendelsen anførte, at også forsvareren for B havde indgivet processkrift, udtalte:

"Af de grunde, der er anført af byretten, og idet det under hensyn til arten og grovheden af lovovertrædelsen findes betænkeligt at træffe afgørelse om frihedsberøvelse af B og C efter udlændingelovens § 35, stk. 1, nr. 1, sammenholdt med § 35, stk. 3,

b e s t e m m e s:

Byrettens kendelser stadfæstes."

- oo0oo -

Hvad endte det hele så med? Ja, B og C mødte ikke op til hovedforhandlingen - B angiveligt, da han var hospitalsindlagt.

Og A? Ja, han var jo fortsat varetægtsarrestant, men blev frifundet på grund af, at det ikke med den til domfældelse fornødne sikkerhed var godtgjort, at A var skyldig i den rejste tiltale.

- oo0oo -

Vedr. tidligere praksis henviste forsvareren for B til Landsforeningens Meddelelser 124/2007, 15/2008, 43/2008, 56/2008, 76/2008, 111/2008, 116/2008, 118/2008 og 8/2009.

Forsvareren for C henviste til bl.a.:

TfK 2006.355 Tidl. straffet, "russerpose", 20 dage
 TfK 2007.184 Forsøg på villaindrud, tidl. straffet, 40 dage.
 TfK 2008.442 Tidl. straffet. Indbrudstyveri i købmandsforretning, 40 dage.
 TfK 2009.67 Tidl. straffet. 4 tilfælde af tasketyveri mod 2 andre, 30 dage.
 U 2009.813 Tidl. straffet, også i udlandet. Russerpose og bidetang ved butikstyveri, 30 dage.

Landsforeningens Meddelelse 74/2009

Udvisning - Indfødsret, fratagelse - Terrorsag - Frifindelse

Indfødsretslovens § 8 b og udlændingelovens § 22

T, født 1989, blev som 17-årig i 2007 ved nævningeting fundet skyldig i overtrædelse af straffelovens § 114, stk. 1, nr. 1, jfr. § 21. Under sagen var der taget forbehold om frakendelse af indfødsret og udvisning, men anklageren frafaldt påstandene, men tog

samtidig forbehold for på et senere tidspunkt at rejse spørgsmålene, hvilket sidste forsvareren protesterede imod. T blev idømt fængsel i 7 år. En måned efter dommen indbragte anklagemyndigheden spørgsmålene om frakendelse og udvisning for byretten, der udsatte behandlingen på Højesterets afgørelse af udmålingsanken. Højesteret stadfæstede bl.a. med bemærkningen, at der var tale om forsøg på den alvorligste form for terrorisme, men det måtte tages i betragtning, at T kun lige var fyldt 16 år på gerningstidspunktet (U.2008.127 H).

Byrettens afgørelse er fra oktober 2008. Både by- og landsret frifandt for påstanden om frakendelse af indfødsretten og som følge heraf tillige for påstanden om udvisning. Byrettens dom er på 13 sider, landsrettens på 6. Nedenfor er gengivet uddrag af begge afgørelser.

ØL 23. afd. nr. S-3007-08, 14/5 2009

Der henvises i byretsdommen vedr. dommen i straffesagen til ovennævnte resumé. Vedr. de personlige forhold henvises til de nedennævnte oplysninger gengivet i landsrettens dom.

Man havde ved en ransagning i oktober 2007 bl.a. fundet et jordansk pas og id-kort på T. Statsadvokaturen havde oplyst, at man ikke ved udfærdigelse af anklageskriftet i august 2006 var bekendt med, at T kunne være i besiddelse af dobbelt statsborgerskab, derfor var der ikke taget forbehold herfor.

T havde ved straffesagens start bestridt at have dobbelt statsborgerskab. Først 5 dage efter dommen kom der bekræftelse på, at T var registreret som jordansk statsborger. Man havde ikke under den efterfølgende byretssag om udvisning oplysninger om risiko for dobbeltstraf.

T oplyste under byretssagen, at han talte arabisk med sin far og mor og dansk med sine søskende. Han kunne ikke selv huske at have været i Jordan, men faderen havde fortalt, at han havde været der for 14 år siden. Eneste familie var en ældre faster. Han vidste ikke nøjagtig, hvor hun boede.

Han havde under den langvarige varetægtsfængsling og snart afsluttede afsoning - senest i åben anstalt - fulgt forskellige former for undervisning. Senest var planen udgang til at følge HTX.

Flere ældre brødre afgav bl.a. forklaring om familien i Danmark. De var i alt 6 brødre og 5 søstre. Familien havde et hus på Vestbredden, der var under israelsk kontrol.

Alle søskende var i gang med eller havde taget videregående uddannelser og havde dansk omgangskreds.

En anden bror oplyste, at man ikke kunne komme til huset på Vestbredden, hvis man ikke havde europæisk pas eller palæstinensisk id-kort. Selv havde den pgl. bror været tilbageholdt og udspurgt om familien i 2007, hvorefter han fik et stempel i passet om, at han var nægtet adgang til Vestbredden de næste 10 år.

En medarbejder fra en sikret institution, hvor T havde været anbragt 10 måneder, forklarede bl.a., at T var usædvanlig i forhold til det øvrige klientel, idet der ikke var behov for adfærdskorrektion. Han var en stabiliserende faktor.

En afdelingsleder fra en anden sikret institution, hvor T havde været i 9 måneder, havde oplevet, at T sagde noget til de andre unge, hvis de gik over gevind.

En ekspert E i mellemøstlige forhold forklarede bl.a. om retssystemet i Jordan, der ikke levede op til det danske. Der var fortsat en slags begrænset undtagelsestilstand. Vedr. terror gjaldt de sædvanlige retsregler ikke. Hans personlige mening var, at den jordanske efterretningstjeneste ville være meget interesseret i en person, der i Danmark var idømt 7 års fængsel. Jordan var et af de lande, som USA skulle have sendt folk til afhøring i, fordi afhøringen der formodedes at kunne foregå på mere effektiv måde, end det var muligt i amerikansk regi.

Det fremgik af generelt baggrundsmateriale (fremlagt under sagen), at der anvendtes tortur i Jordan.

Fra side 8-10 i byretsdommen behandler retten påstanden om afvisning, men når til, at T ikke på noget tidspunkt kunne have en forventning om, at påstanden var endeligt frafaldet. Retten fandt derfor ikke grundlag for at afvise sagen.

Resten er citat af byretsdommen fra side 10:

"Vedrørende tiltaltes frifindelsespåstand:

Efter indfødsretslovens § 8 b, stk. 1, kan der ske frakendelse af dansk indfødsret, hvis der sker domfældelse for overtrædelse af bestemmelser i straffelovens kapitel 12 eller 13, idet det dog er en yderligere betingelse, at den pågældende ikke derved bliver statsløs.

Tiltalte er dømt for forsøg på overtrædelse af straffelovens § 114, stk. 1, nr. 1, og udover at være i besiddelse af dansk statsborgerskab er han også statsborger i Jordan.

Forudsætningerne for anvendelse af indfødsretslovens § 8 b, stk. 1 er derfor til stede.

Om der skal ske frakendelse, beror på en konkret vurdering.

Vedrørende de momenter, der i den forbindelse skal lægges vægt på, er i forarbejderne til loven anført blandt andet:

"I overensstemmelse med almindelige betragtninger om proportionalitet er det hermed forudsat, at domstolene ved vurderingen ... foretager en afvejning af på den ene side forholdets grovhed og på den anden side en frakendelses betydning for den pågældende.

Ved denne vurdering bør der navnlig lægges vægt på personens tilknytning her til landet og til udlandet, herunder det eller de lande, den pågældende tillige er statsborger i, der kan i den forbindelse bl.a. lægges vægt på varigheden og karakteren af en persons ophold i Danmark og i udlandet.

I tilfælde, hvor en person dømmes for mere alvorlige forhold, bør den pågældende som udgangspunkt frakendes dansk indfødsret. Den betydning, en frakendelse har for pågældende, kan dog tale afgørende herimod. Herunder bør der ikke ske frakendelse i forbindelse med selv meget alvorlige forhold, hvis den pågældende ikke har nogen eller alene en meget ringe tilknytning til et andet land.

Udlændingelovens regler om inddragelse af opholdstilladelse og udvisning bør i et vist omfang indgå i proportionalitetsafvejningen."

Det hedder videre, at hvis der er sammenfald mellem de hensyn, der skal indgå ved vurderingen af spørgsmålet om frakendelse af indfødsret, og de hensyn, der indgår ved vurderingen efter udlændingeloven i relation til inddragelse af opholdstilladelse og udvisning, bør der normalt ikke ske frakendelse af indfødsret, hvis vurderingen eller udlændingeloven ikke ville føre til udvisning.

Efter udlændingelovens § 26 skal der ved udvisning tages hensyn til, om udvisningen må antages at være særligt belastende, navnlig på grund af blandt andet den pågældendes tilknytning til det danske samfund og til herboende personer, den pågældendes manglende eller ringe tilknytning til det land, hvor den pågældende kan ventes at tage ophold, samt til risikoen for, at den pågældende vil lide overlast i det land.

Tiltalte har den stærkest mulige tilknytning til Danmark. Han har dansk indfødsret, fordi han er født i Danmark af forældre, der var danske statsborgere. Han er vokset op i Danmark. Han taler og skriver dansk flydende, med endda topkarakterer i skolen i såvel skriftligt som mundtligt dansk. Alle hans søskende er danske statsborgere, vokset op i Danmark og er i gang med videregående uddannelser her i landet.

Tiltalte har kun særdeles ringe tilknytning til Jordan. At han i dag er statsborger dér, beror ikke på noget personligt valg fra hans side. Efter de jordanske regler blev han automatisk jordansk statsborger ved fødslen, fordi hans far var jordansk statsborger. Han kan ikke have haft nogen indflydelse, hverken på, at der kort efter hans fødsel blev lavet en jordansk fødselsattest, eller at der, da han var 14 år, blev udstedt jordansk pas og et ID-kort. Der ses intet grundlag for at bestride hans oplysning om, at han kun har været i Jordan en eneste gang, som 4-årig. Der ses heller intet grundlag for at bestride oplysningerne om, at han af familie i selve Jordan kun har en ældre faster og hendes børn, som han ingen forbindelse har til. At han taler og skriver arabisk, fordi han har modtaget modersmålsundervisning her i Danmark, ses ikke af afgørende betydning.

Vedrørende spørgsmålet om risikoen for dobbeltstraf eller overlast i Jordan bemærkes, at tiltalte er dømt for terrorisme, en forbrydelse, der ofte har rækkevidde ud over det enkelte lands grænser, som generelt er stærkt fordømt, og hvor der med henblik på forebyggelse og efterforskning er udbredt internationalt samarbejde.

Udlændingesservice har både i den oprindelige udtalelse fra 2006 og i den helt friske udtalelse fra oktober 2008 meddelt, at man ikke er i besiddelse af oplysninger om risikoen for, at tiltalte i Jordan kan blive udsat for at blive tiltalt og dømt for det samme forhold, som han er dømt for her i landet, eller om risikoen for, at han vil kunne blive udsat for særligt byrdefulde foranstaltninger dér.

Heroverfor står de oplysninger om forholdene i Jordan, der under sagen er fremkommet gennem forsvarerens materiale, blandt andet fra Flygtningenævnets eget baggrundsmateriale og gennem E's forklaring, og tiltaltes brødres forklaringer om deres erfaringer med myndighederne ved rejse til Jordan og Vestbredden efter tiltaltes dom.

Retten finder ikke at kunne bortse fra, at tiltalte i Jordan vil risikere at blive tiltalt og dømt for den samme forbrydelse, som han er dømt for her i landet, eller at han risikerer at lide overlast som omhandlet i udlændingelovens § 26, nr. 6.

Endelig finder retten, at der bør lægges vægt på, at tiltalte kun lige var fyldt 16 år, da han begik det forhold, som han er dømt for, og at han må antages anskyndet til den i øvrigt relativt beskedne bistand, som han ydede, af ældre personer. Som blandt andet

lovfæstet i straffelovens § 82, nr. 1 og § 33, stk. 3 er det et grundlæggende princip i dansk strafferet, at der i vidt omfang tages hensyn til, at en gerningsmand er under 18 år gammel.

Efter denne samlede vurdering finder retten ikke, at der er tilstrækkeligt grundlag for at frakende tiltalte hans danske indfødsret.

Tiltalte frifindes derfor for påstanden om frakendelse af indfødsret og påstanden om udvisning."

Anklagemyndigheden ankede med påstand om domfældelse i overensstemmelse med tilkendegivelsen.

T påstod stadfæstelse. Den for byretten nedlagte påstand om afvisning blev ikke gentaget under anken.

Nu var der indhentet en udtalelse fra Udlændingesservice om risikoen for dobbeltstraf:

"M.h.t. "double jeopardy" [at blive stillet for retten to gange for den samme lovovertrædelse], så er det i henhold til den jordanske straffelov ... ikke tilladt. ... Der findes en undtagelse for forbuddet i artikel 9, der måske alligevel giver risiko for "double jeopardy", idet undtagelsen vedrører spørgsmålet om statens sikkerhed, der i Jordan er et begreb, der dækker meget bredt. ..."

T forklarede bl.a. om sine personlige forhold, herunder et kursus i kognitive færdigheder. Han var blevet optaget på VUC og skulle starte i august. Han havde uledsagede udgange. Spørgsmålet om halvtidsløsladelse afventede udfaldet af nærværende sag.

Afdelingslederen fra den sikrede institution oplyste, at T's ophold på 9 måneder var meget lang tid. Han udviste i visse sammenhænge større modenhed end de andre unge. Han var helt fortrolig med danske normer.

Den mellemøstlige ekspert forklarede bl.a., at hvis efterretningstjenesten interesserede sig for T, kunne han i værste fald risikere at blive tilbageholdt, og hans sag overført til State Security Court. I så fald var man uden for lands lov og ret.

Herudover afgav brødrene supplerende forklaringer.

Fra side 4 kommer landsrettens begrundelse og resultat:

"Tiltalte, der er statsborger i såvel Danmark som Jordan, blev ved Østre Landsrets dom af 15. februar 2007, som stadfæstet ved Højesterets dom af 3. oktober 2007, straffet med fængsel i 7 år for forsøg på terrorisme efter straffelovens § 114, stk. 1, nr. 1, jfr. § 21.

Efter indfødsretslovens § 8 B, stk. 1, kan den, som dømmes for overtrædelse af en eller flere bestemmelser i straffelovens kapitel 12 og 13, ved dom frakendes sin danske indfødsret, medmindre den pågældende derved bliver statsløs.

Af forarbejderne til bestemmelsen (Lovforslag 138, Folketingstidende 2003-04, tillæg A, sp. 4895 ff.) fremgår under punkt 4.2.1. blandt andet følgende:

"Statsborgerskab er det retlige bånd mellem et individ og en stat og konstituerer gensidige rettigheder og forpligtelser mellem individet og staten. ...

Dansk indfødsret og de særlige rettigheder, der er knyttet hertil, må forudsætte loyalitet over for Danmark og vitale interesser for det danske samfund.

Bliver en person dømt for forbrydelser mod statens selvstændighed eller sikkerhed, statsforfatningen eller de øverste statsmyndigheder m.v., har den pågældende efter regeringens og Dansk Folkepartis opfattelse vist sig illoyal over for Danmark og vitale danske interesser på en sådan måde, at der bør være mulighed for at frakende den pågældende dansk indfødsret. ..."

Med hensyn til de momenter, der skal indgå i vurderingen af, om der i den enkelte sag bør ske frakendelse af indfødsretten, er der i samme forarbejder, punkt 4.2.5., anført blandt andet:

"I overensstemmelse med almindelige betragtninger om proportionalitet er det ... forudsat, at domstolene ved vurderingen af, om en person skal frakendes dansk indfødsret, foretager en afvejning af på den ene side forholdets grovhed og på den anden side en frakendelses betydning for den pågældende. ...

Den betydning, frakendelse af dansk indfødsret har for en person, må bero på en konkret vurdering af den pågældendes forhold.

Ved denne vurdering bør der navnlig lægges vægt på personens tilknytning her til landet og til udlandet, herunder det eller de lande, den pågældende tillige er statsborger i.

Der kan i den forbindelse bl.a. lægges vægt på varigheden og karakteren af en persons ophold i Danmark og i udlandet. Den tid, en person har tilbragt i Danmark og i udlandet, kan således i sig selv have betydning for den pågældendes tilknytning. Dette må imidlertid sammenholdes med karakteren af opholdene. Det bør således tillægges særlig vægt, hvor den pågældende har fået sin opvækst. ...

Der kan endvidere bl.a. lægges vægt på en persons aktuelle familiemæssige forhold her i landet og i udlandet samt den pågældendes rødder, herunder om familien har en langvarig tilknytning til Danmark.

Også sprogkundskaber kan have en betydning, herunder navnlig i hvilket omfang den pågældende behersker dansk og sproget i det eller de lande, den pågældende tillige er statsborger i.

...

I tilfælde, hvor en person dømmes for mere alvorlige forhold, bør den pågældende som udgangspunkt frakendes dansk indfødsret. Den betydning, en frakendelse har for pågældende, kan dog tale afgørende herimod. Herunder bør der ikke ske frakendelse i forbindelse med selv meget alvorlige forhold, hvis den pågældende ikke har nogen eller alene har en meget ringe tilknytning til et andet land. I disse situationer bør Danmark tage ansvaret for den pågældende danske statsborgers handlinger.

...

Udlændingelovens regler om inddragelse af opholdstilladelse og udvisning bør i et vist omfang indgå i proportionalitetsafvejningen.

...

I det omfang, der er sammenfald mellem de hensyn, der efter den foreslåede bestemmelse om frakendelse af dansk indfødsret skal indgå ved vurderingen af, om en person skal frakendes dansk indfødsret, og de hensyn, der skal indgå i vurderingen efter udlændingelovens regler om inddragelse af opholdstilladelse og udvisning, og en vurdering ud fra disse hensyn ikke ville føre til inddragelse af opholdstilladelse og udvisning, bør der normalt ikke ske frakendelse af dansk indfødsret."

Af de for landsretten foreliggende oplysninger fremgår, at tiltalte på gerningstidspunktet kun lige var fyldt 16 år. Han er født i Danmark af forældre, der på tidspunktet for hans fødsel havde opnået dansk statsborgerskab, og han har haft sin opvækst og skolegang her i landet. Han taler og skriver såvel dansk som arabisk, ifølge ham selv taler han dog ikke arabisk som en indfødt. Tiltaltes mor og far samt 10 søskende, der også alle har dansk statsborgerskab, bor i Danmark, og tiltalte har som sin eneste familie i Jordan en faster på 67 - 68 år, som han ikke har nogen forbindelse til. Tiltalte

har kun været i Jordan én gang på gennemrejse, da han var omkring 4 år. Tiltalte har således ingen eller i hvert fald kun meget ringe tilknytning til Jordan.

Under disse omstændigheder, og da der på det foreliggende grundlag ikke kan bortses fra risikoen for, at tiltalte ved ophold i Jordan på grund af karakteren af den forbrydelse, som han er dømt for, vil kunne lide overlast omfattet af udlændingelovens § 26, stk. 1, nr. 6, finder landsretten, at der foreligger så afgørende hensyn, som taler mod frakendelse af indfødsretten, at frakendelse må undlades trods alvor og grovheden af den begåede kriminalitet, jf. indfødsretslovens § 8 B, stk. 1.

Med disse bemærkninger tiltrædes det, at tiltalte er frifundet for påstanden om frakendelse af indfødsretten og som følge heraf tillige for påstanden om udvisning."

Landsforeningens Meddelelse 75/2009

Nævningetærskel - Narkotika - Anbringelsesdom - Kære under hovedforhandling

Retsplejelovens § 686 og § 968

Det blev under en byretssag om narkotika, trusler og tyveri fastslået, at T var omfattet af straffelovens § 16, og at man anbefalede en anbringelsesdom. Forsvareren rejste spørgsmålet, om sagen herefter skulle fortsætte som nævningesag, men det fandt hverken by- eller landsretten, da det var narkotikaforholdet, der begrundede påstanden om anbringelsesdom. Landsretten admitterede kæremålet, da hovedforhandlingen i byretten alligevel var udsat.

ØL 20. afd. kære nr. S-866-09, 30/4 2009

T var tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 191, stk. 2, § 266, § 276 og nogle særlovsbestemmelser. Hovedforhandlingen blev påbegyndt i november 2008, hvor sagen blev udsat på afhøring af et sidste vidne og Retslægerådets udtalelse. Rådet udtalte i januar 2009, at T med stor sandsynlighed var omfattet af straffelovens § 16, men med sikkerhed § 69 - man anbefalede anbringelsesdom.

Anklagemyndigheden forelagde nu for Statsadvokaten, om sagen skulle behandles ved nævningeting. Det var forsvarerens opfattelse, idet han ikke fandt, at undtagelsesbestemmelsen i RPL § 686, stk. 5, nr. 1, ikke dækkede nærværende situation, hvorfor man måtte falde tilbage på hovedreglen i RPL § 686, stk. 4, hvorefter påstanden om anbringelsesdom måtte føre til, at sagen skulle behandles som nævningesag.

Rigsadvokaten fandt ikke, at nævninger skulle medvirke i sager om overtrædelse af straffelovens § 191, selv om der var spørgsmål om anbringelse eller forvaring, dog kunne der blive tale om nævningesagsbehandling efter retsplejelovens § 686, stk. 5, nr. 1, 2. led, hvor sagen ud over overtrædelse af straffelovens § 191 omfattede andre lovovertrædelser, der efter stk. 4 skulle behandles under medvirken af nævninger.

Byretten afsagde følgende kendelse:

"Retsplejelovens § 686, stk. 4 bestemmer i hvilke straffesager, der skal medvirke nævninger. Bestemmelsen brydes af § 686, stk. 5, der i nr. 1 opremser straffesager om overtrædelse af bestemte bestemmelser i straffeloven, herunder straffelovens § 191, hvor nævninger ikke medvirker, typisk fordi disse straffelovsovertrædelser medfører en bevisførelse, der ofte vil være langvarig, omfattende og kompleks og således vil være særlig ressourcekrævende og tidsmæssigt belastende. Efter ordlyden af § 686, stk. 5, nr. 1 må det antages, at bestemmelsen også finder anvendelse, selv om der nedlægges påstand om anbringelse eller forvaring, således at sager om overtrædelse af straffelovens § 191 uanset sanktionspåstand ikke skal behandles under medvirken af nævninger, men med domsmænd. Det stemmer overens med baggrunden for, at sager om overtrædelse af straffelovens § 191 blev undtaget fra nævningebehandling ved ændringen af retsplejeloven ved lov nr. 538 af 8. juni 2006, og de hensyn, der førte til, at sager efter straffelovens § 191 blev undtaget, gælder generelt og uanset om den konkrete sanktionspåstand er fængsel i 4 år eller derover eller en påstand om anbringelse eller forvaring.

T er udover overtrædelse af straffelovens § 191 også tiltalt for overtrædelse af bl.a. straffelovens § 266, der har en strafferamme op til fængsel i 2 år. Der foreligger således ikke en kombination af andre lovovertrædelser, der bevirker, at sagen efter retsplejelovens § 686, stk. 4 skal behandles under medvirken af nævninger.

Retten finder således, at sagen ikke skal behandles under medvirken af nævninger. Derfor

bestemmes:

Sagen fortsætter som domsmandssag.

Sagen udsat på berømmelse af fortsat hovedforhandling."

T kærede og anmodede om, at kæremålet blev behandlet. Anklagemyndigheden udtalte sig ikke vedrørende kæremålet.

Landsretten afsagde følgende

K e n d e l s e:

"I det foreliggende tilfælde, hvor hovedforhandlingen er udsat, og hvor det påkærede spørgsmål om sagens fortsættelse som domsmandssag eller om ny behandling af sagen som nævningesag er af fundamental betydning for sagens videre behandling, findes retsplejelovens § 968, stk. 4, ikke at være til hinder for, at kæremålet tages under påkendelse.

T h i b e s t e m m e s:

Dette kæremål tages under påkendelse.

Sagen udsat til den 24. april 2009 på forsvarerens og anklagemyndighedens eventuelle bemærkninger til kæremålet."

I næste omgang påstod anklagemyndigheden stadfæstelse.

Landsretten bemærkede bl.a., at sagen drejede sig om en tiltale for besiddelse af ca. 1 kg kokain med henblik på videreoverdragelse, trusler efter § 266 og to mindre tyveriforhold og nogle andre mindre forseelser.

Anklagemyndigheden havde efter Retslægerådets erklæring nedlagt påstand om anbringelsesdom og havde efter Rigsadvokatens udtalelse tilkendegivet, at sagen skulle fortsætte som domsmandssag, og bemærkede nu i anledning af kæremålet:

"Jeg skal endvidere bemærke, at det var forholdet vedrørende straffelovens § 191 (forhold 6), der var afgørende for, at der blev nedlagt påstand om anbringelse. Der ville således ikke være nedlagt påstand [om] anbringelse, såfremt der ikke havde været det pågældende forhold vedrørende overtrædelse af straffelovens § 191, jf. retsplejelovens § 686, stk. 5, nr. 1, 2. led."

Landsretten citerer RPL § 687 som affattet i lov nr. 298 af 6/6 1984 samt lovforslagets bemærkninger, herunder Retsplejerådets overvejelser.

Herefter citeres bestemmelsen i den gældende lov nr. 538 af 8/6 2006, § 686, stk. 4 og 5 samt lovforslagets bemærkninger fra pkt. 9.3.5.2 om den ændrede afgrænsning af nævningesager.

På side 6 i kendelsen kommer landsrettens begrundelse og resultat:

"Nævninger medvirker blandt andet i straffesager, hvor der bliver spørgsmål om straf af fængsel i 4 år eller derover, for så vidt dette ikke er en følge af, at der bliver spørgsmål om fastsættelse af en fællesstraf efter reglerne i straffelovens § 40, stk. 1, og § 61, jf. retsplejelovens § 686, stk. 4, nr. 1, og i straffesager, hvor der bliver spørgsmål om dom til anbringelse i institution i medfør af straffelovens § 68 eller dom til forvaring i medfør af straffelovens § 70, jf. retsplejelovens § 686, stk. 4, nr. 2. Sager om overtrædelse af straffelovens § 191 om grov narkotikakriminalitet er - i lighed med sager vedrørende overtrædelse af straffelovens § 172 (dokumentfalsk), § 173 (dokumentsvig), § 286 (grove berigelsesforbrydelser), § 289 (grov skattesvig m.v.) og § 290 (hæleri) - dog undtaget fra nævningebehandling, medmindre sagerne samtidig vedrører andre lovovertrædelser, der efter en isoleret pådømmelse skal behandles under medvirken af nævninger, jf. retsplejelovens § 686, stk. 5, nr. 1, jf. stk. 4.

Det er alene tiltalen for overtrædelse af straffelovens § 191, der i forbindelse med de lægelige oplysninger rejser spørgsmål om dom til anbringelse i psykiatrisk afdeling. De øvrige lovovertrædelser, som T samtidig er tiltalt for, giver ved en isoleret pådømmelse således ikke anledning til spørgsmål om dom til anbringelse i psykiatrisk afdeling, idet en sådan foranstaltning vil stå i misforhold til de pågældende lovovertrædelser.

Landsretten tiltræder på denne baggrund, at sagen fortsætter som domsmandssag.

T h i b e s t e m m e s :

Byrettens kendelse stadfæstes."